

vestram tantam esse intelligo, ut me jam totam possidere Sinam credam, imo Orbis Imperium, non inchoatum modo, sed firmum ac stabile. Imperii divitiis, Regales dignitates, premium licet impar tanta virtuti debitum erunt. Modo fortiter agite. Hæc à sexenni puero dicta admiratio Regiæ totius excepit: à Cælo fatoque electum omnes uno ore & applausu conclamant. Eadem die Patrum natu maximum, tutorem suum, tamquam Patrem veneratus est; unde Amahan Tartara voce dictus est, quæ Patrem Regem significat; Sinæ Amavang vocant.

Amavangus Patris & tutor Imperatoris fidelissimus. Illi ergo totum bellum regendum commisit; & huic proprie Tartari Imperium debent: nam non minus consilio & prudentia, quam fortitudine ac fidelitate insignis fuit: unde rationibus ac consiliis prudentissimos quosque inter Sinas in admirationem rapiebat; comitate vero ac iustitia eos dementabat. Plurimum etiam ad hæc omnia contulerunt Sineses illi Præfecti, qui, ut ante diximus, iræ Imperatoris se subducentes, ad Tartaros confugerant, & patriæ infidi, modo cives suos verbis ac exemplo sollicitabant, modo egregia Tartaris consilia suggerebant; unde ad summas à Tartaris Præfecturas admissi sunt.

Eadem quoque die ad Usangueium aliquæ Tartarorum Legiones missæ sunt cum diplomatibus, quibus Usangueius à novo Imperatore Pingi Rex creabatur; tributarius tamen (Pingi autem, Pacificans Occasum sonat;) Xensi Metropolim pro regia illi sede assignando. Quid hic faceret fidissimus hæcenus Usangueius? Majora præmia à Sinico Imperatore sperare non poterat; Tartari autem jam tanto numero aderant, ut viribus longe inferior esset. Admisit ergo novam dignitatem, & Tartarum Imperatorem agnovit: ac ita, qui modo pro Sinis contra latrones ibat, contra Sinas, ut Tartaris Provincias subigeret, ire coactus est. Ut autem erat egregius Dux, latronem facile ex Xensi expulit, à Tartaris adjutus; ac in Sigan Metropoli regnavit hæcenus. Ita honoribus auctum, à militia removerunt, quem armatum timere potuissent Tartari.

Quid de Licungzo latrone actum sit, ignoratur hæcenus. Quid de Licungzo actum, ignoratur. Tanta illius vires repente obruta conciderunt. Ab Usangueio occisus in pugna creditur; quamvis nec vivus, nec mortuus à quoquam mortalium agnitus aut repertus sit. Reliqua Tartarorum pars, eadem facilitate Peking & Xan-

tung Provincias occupavit, ubi Sinicis militibus ac Ducibus per suas copias distributis, in immensum suos statim auxerunt exercitus. Universos enim non in fidem solum, sed etiam in militiam ad sequenda Tartarica signa recepere; ne devictos quidem aspernati, dummodo Tartarorum more capillos ac vestes adhiberent. Quin etiam, ut occupatæ gentes universim hoc facerent, edixerunt sub perduellionis poena; quod res Tartarorum sæpius turbavit, plus pro capillis dolentibus ac pugnantibus Sinis, quam pro Regione vel Imperatore; ita ut non raro potius mori, ac capite plecti elegerint, quam in hac re Tartaris obedire: & quamplurima hujus rei exempla proferrem, nisi brevitatatis memor essem. Minori itaque quam anni spatio, quatuor ingentes Boreales Provincias in suam redegerunt potestatem, Peking nimirum, Xanli, Xensi, ac Xantung (Leotung non adnumerando) in quibus stylum Politices Sinicæ modumque gubernationis omnino non mutarunt; imo Sinicis Philosophis, ut antea, regendas urbes ac Provincias concesserunt; examina Litterarum, ut antea, reliquerunt, sagaci consilio: nam ita propriis, ac à se inauguratis hominibus regimen, quasi suis creaturis, concedentes, id effecerunt, ut fidelitate omni pro Tartaris starent: solas autem militares Præfecturas, ac Militiæ regimen sibi referarunt; quamvis ad hujus etiam Præfecturas fideliores Sinas admiserint, & in ipsa quoque urbe Regia eosdem Præfectorum ordines, ac sex summa Tribunalia, prout sub Sinico erant Imperatore, retinuerint; ita tamen, ut partim Tartaris, partim Sinis constent.

Interea Australium Provinciarum Præfecti, de periculo Imperatoris admoniti, quam maximas potuerant ex omnibus copias convocarunt, & jam Peking versus tendebant, quando de Imperatoris morte, ac Vrbe Peking occupata, moestissimum habuerunt nuntium. Statim ergo milites ab itinere coepto revocant, & simul naves omnes, quibus annis singulis annona ac reliqua necessaria in Regiam transvehuntur. Paulo post de Tartarorum invasione & occupato per ipsos Imperio tristiora audiunt. Tum temporis ego ipse in urbe Nanking eram, ubi ingentem Sinarum confusionem ac metum vidi; donec tandem resumptis animis omnes Præfecti ex Taiminga Familia Regem unum in Imperatorem elegerunt, quem Hungquangum vocarunt. Hic ex Pro-

Tartari varias occupant Provincias.

Sinicas leges non mutant.